

Misja 23/09/2016

POJEDNANIE NAD MOGIŁAMI – PRACA NA RZECZ POKOJU

Niemiecki Związek Ludowy Opieki nad Grobami Wojennymi (niem. Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e. V.) został założony z inicjatywy społeczeństwa w 1919 roku, w obliczu tragedii milionów żołnierzy poległych w I Wojnie Światowej. Dziś w Związku możemy mówić o ponadpartyjnym zaangażowaniu szerokiego grona osób.

Mierzymy się z niemiecką historią: w I Wojnie Światowej i jej następstwach należy doszukiwać się początków epoki brutalnej przemocy i totalitarnych dyktatur, których szczytowy punkt przypadł na okres II Wojny Światowej. Napastnicza wojna nazistowskich Niemiec pochłonęła miliony ofiar wśród żołnierzy i ludności cywilnej, stając się przyczyną bezprzykładnych zbrodni, których kulminacją był mord popełniony na europejskich Żydach.

W tym kontekście nasuwa się pytanie o osobistą odpowiedzialność w warunkach dyktatury i wojny. Obarczanie winą wszystkich i mierzenie ich jedną miarą jest bezzasadne: większość walczyła w poczuciu spełniania swojego obowiązku wobec Ojczyzny. Wielu czuło się winnymi. Inni wyznawali zasadę „mnie to nie dotyczy”. Garstka stawiała opór.

Naszym wielkim pragnieniem jest zachować pamięć o wojnie i władzy totalitarnej oraz działać na rzecz porozumienia, pojednania i pokoju między ludźmi i narodami, a także bronić wolności i demokracji. Powyższe cele – działając w oparciu o statut naszego Związku – uczyniliśmy naszą misją.

CELE STATUTOWE

Opieka nad grobami wojennymi obejmuje opiekę nad mogiłami wszystkich ofiar wojny i totalitaryzmu, żołnierzy i ludności cywilnej, dbanie o pamięć w powszechnej świadomości i upamiętnianie, a także pracę z młodzieżą, współpracę ze szkołami oraz działania mające na celu wykształcenie postaw opartych na umiłowaniu pokoju i gotowości do porozumienia.

Nasze działania oparte są na międzynarodowym prawie humanitarnym i wartościach zakorzenionych w Konstytucji oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Opiekę nad grobami wojennymi należy rozumieć zawsze w kontekście międzynarodowym.

Opłakujemy miliony ofiar, odczuwając współcierpienie ze wszystkimi ludźmi, którzy do dzisiejszego dnia w wielu wymiarach boleśnie odczuwają skutki wojny i rządów terroru.

ZADANIA

Groby wojenne

- Na mocy prawa międzynarodowego polegli podczas wojny mają prawo do wiecznego spoczynku.
- Z państwowego upoważnienia utrzymujemy, tworzymy i opiekujemy się niemieckimi cmentarzami wojennymi za granicą. Wspieramy podmioty sprawujące nadzór nad cmentarzami wojennymi w kraju i deklarujemy gotowość podjęcia dodatkowych działań na tym polu.
- Poszukujemy niepochowanych niemieckich ofiar wojennych, zapewniamy im godny pochówek oraz staramy się przywrócić im imię i nazwisko. Informujemy i wspieramy członków ich rodzin.
- Cmentarze wojenne w kraju i za granicą przekształcamy w miejsca publicznego upamiętnienia, pamięci, spotkania i zdobywania wiedzy.

Pamięć i upamiętnienie

- Kształtujemy w świadomości społeczeństwa pamięć o ofiarach wojny i totalitaryzmu. Ponadto wspieramy inicjatywy godnego upamiętnienia wszystkich, którzy oddali życie na służbie Republiki Federalnej Niemiec podczas misji zagranicznych.
- Dzień Żałoby Narodowej obchodzimy jako dzień pamięci wszystkich ofiar wojny i terroru, wpływając na jego kształt i wypełniając go nowymi treściami. W tym dniu staramy się wyrazić naszą odpowiedzialność za pokój, praworządność i wolność.
- Poszukujemy dróg wskrzeszenia pamięci w oparciu o dialog. Dlatego naszym pragnieniem jest poznanie i zrozumienie tak różniących się od siebie, historycznych doświadczeń i kultury pamięci naszych europejskich sąsiadów, znalezienie wspólnych mianowników i respektowanie odmienności.
- W sposób szczególny wspieramy porozumienie nad mogiłami wojennymi pomiędzy ludźmi pochodzącymi z krajów, których historia nacechowana była wzajemnymi waśniami i wrogością. W tym sensie od dawna już jesteśmy świadkami pojednania. Pracę w wymiarze międzynarodowym traktujemy również w odniesieniu do przyszłości jako wkład na rzecz pokoju i integracji w Europie.

Młodzież i kształcenie

- Cmentarze wojenne są dla nas miejscem spotkania i kształcenia świadomości w ujęciu historycznym i obywatelskim. Wspieramy wszelkie inicjatywy w tym zakresie. W naszych obozach wolontariackich, miejscach spotkań i placówkach edukacyjnych, a także w ramach rozmaitych projektów realizowanych w kraju i za granicą, zachęcamy do dyskusji na temat historycznych i aktualnych wydarzeń. Ważnymi partnerami w tym zakresie są dla nas szkoły oraz podmioty zajmujące się edukacją obywatelską.
- W ramach naszej pracy edukacyjnej staramy się przekazać takie wartości jak prawa człowieka, demokracja, pokój, stawiając czoła ekstremizmowi, nacjonalizmowi, rasizmowi i samowoli władzy.
- Przyczyniamy się do tego, że młodzi ludzie zaczynają samodzielnie kształtować pamięć i sposoby jej kultywowania. Dajemy im przestrzeń do odpowiedzialnego współdziałania. Jest to warunek dla zapewnienia opieki nad grobami wojennymi w przyszłości.

ORGANIZACJA

Związek wypełnia swoje zadania na poziomie federalnym i międzypaństwowym. Ze względu na naszą federalną strukturę znajdujemy partnerów na każdym szczeblu, oferując ludziom wsparcie na miejscu.

Stawiamy na wsparcie oraz zaangażowanie wolontariuszy ze wszystkich grup społecznych i wiekowych. Wspieramy partycypowanie i własną odpowiedzialność w organizacji, szczególnie we współpracy wolontariuszy i pracowników etatowych.

Współpracujemy na szczeblu federalnym i międzypaństwowym z innymi podmiotami i instytucjami zajmującymi się kulturą upamiętnienia i pamięci, z wojskiem, rezerwistami oraz związkami kultywującymi tradycje, instytucjami oświatowymi, kościołami i wspólnotami religijnymi, z partiami, stowarzyszeniami i związkami zawodowymi, z organami państwowymi i samorządowymi.

„Kto jednak zamyka oczy na przeszłość, staje się ślepy na teraźniejszość. Kto nie chce wspominać okrucieństwa, ten staje się podatny na niebezpieczeństwo ponownego zarażenia się. [...] Dlatego właśnie musimy zrozumieć, że nie może być pojednania bez pamięci.”

(Richard von Weizsäcker, uroczystość upamiętniająca w sali plenarnej parlamentu niemieckiego z okazji 40. rocznicy zakończenia II Wojny Światowej w Europie, 8 maja 1985 r.)